

Redegjørelse for Aktsomhetsvurderinger 2024

Rapporteringsperiode: 01.01.2024 – 31.12.2024

Godkjent: 18.06.2025

Publisert: 19.06.2025

Generell informasjon

Åpenhetsloven er en norsk lov som skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Loven skal også bidra til å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomhetene håndterer negative konsekvenser på disse områdene.

Laje AS (Laje) er omfattet av åpenhetsloven og i denne redegjørelsen beskriver vi hvordan vi aktivt arbeider for å sikre ansvarlighet i egen virksomhet og leverandørkjede.

I Laje er vi stolte av å bidra til et tryggere og mer bærekraftig samfunn, men det er i tillegg flere faktorer som er med på å definere oss som selskap. Laje stiller ikke bare krav til medarbeidere og ledeses opptreden og forretningspraksis, vi stiller også krav og forventinger til våre leverandører og våre samarbeidspartnere.

Åpenhetsloven forplikter oss til å:

1. Utføre aktsomhetsvurderinger i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
2. Redegjøre for vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
3. Svare på informasjonsforespørsler fra allmennheten

Kravene i åpenhetsloven er forankret i styringsdokumenter, gjennom tydelig rolle- og ansvarsfordeling på ulike organisatoriske nivåer, samt at det er integrert i den daglige driften gjennom kurs, prosedyrer, innkjøpsrutiner, kontraktsmaler, rapportering, påseplikt, kontroller på prosjekt og rutiner for varslings.

Forespørsler vedrørende vårt arbeid med åpenhetsloven

Åpenhetsloven gir enhver rett til å be om informasjon knyttet til hvordan virksomheter jobber med tematikken, og deres håndtering av faktiske og potensielle negative konsekvenser. Dersom du lurer på hvordan Laje arbeider med åpenhetsloven kan du sende en forespørsel til laje-firmapost@laje.no

Om Laje

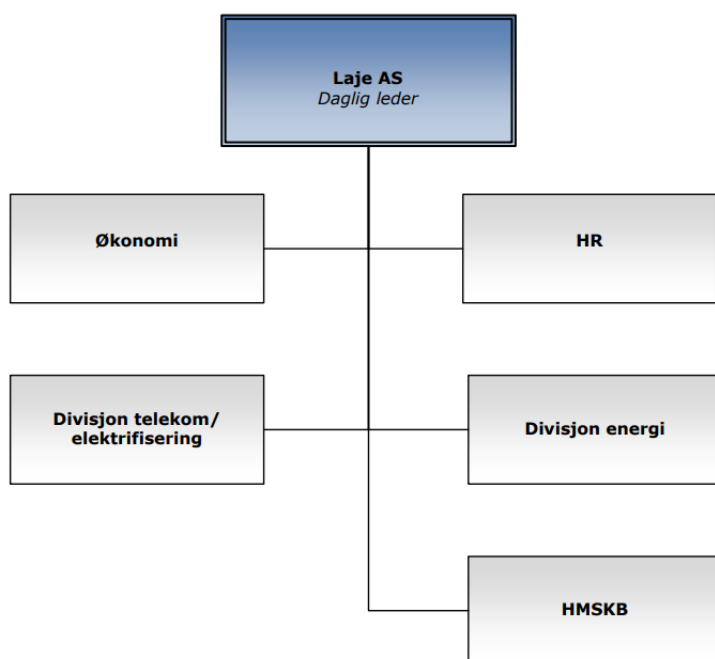
Laje er et entreprenørselskap for prosjektering, bygging og vedlikehold av kraftinfrastruktur, inklusive kraftverk, kraftledninger og prosjekter for fornybar energi. Målet er å støtte samfunnets energibehov samtidig som man fremmer bærekraftige energiløsninger.

Laje, som en viktig del av Qben Power, har som mål å bli Nordens ledende integrerte EPCIC og opererer innen fagområdene:

- Høyspent Infrastruktur, distribusjonsnett, regionalnett, sentralnett og stasjonsanlegg
- Telekom
- Veilys, ladestasjoner og battery energy storage systemer «BESS»

Laje er et selskap med store ambisjoner tuftet på faglig stolthet, stor innsatsvilje, høyt sikkerhetsnivå og real adferd i alle sammenhenger. Den viktigste ressursen til Laje som infrastrukturentreprenør er våre ansatte.

Laje eies av Qben Infra (Tidligere Inin Group), har i dag 240 ansatte og hadde en omsetning på 718 millioner i 2024.

Figur 1: Selskapsstruktur

Styrende dokumenter

Ledelsen i Laje har et overordnet ansvar for å sikre at selskapet opptrer som en profesjonell, trygg og pålitelig aktør. For å sette tydelige rammer for dette har vi utarbeidet styrende retningslinjer og policyer som skal sikre at vi leverer med kvalitet, sikkerhet og integritet – verdier som er grunnleggende for vår suksess.

HMSK-policy

Dokumentet beskriver vår ambisjon om å bli Nordens ledende integrerte EPCIC. Policyen understreker betydningen av trygghet, helse, sikkerhet, kvalitet, miljø og bærekraft i alle ledd, og legger vekt på trygge arbeidsforhold, risikoreduserende tiltak, medbestemmelse, lavt sykefravær, myndighetskrav, kundetilfredshet og kontinuerlig forbedring.

Miljø- og bærekrafts policy

Dokumentet beskriver vårt mål om å være en ledende og bærekraftig aktør i bransjen. Miljø- og bærekrafts arbeidet er integrert i ledelsessystemet og følges opp parallelt med HMS, kvalitet og arbeidsmiljø. Laje forplikter seg til å overholde lover og forskrifter, redusere miljøskadelig påvirkning og utslipp, håndtere avfall forsvarlig og strekke seg mot nullutslipp fra kjøretøy og maskiner. Laje er miljøfyrtårnsertifisert og skal kontinuerlig forbedre sine miljøprestasjoner og bruke metoder og teknologi som ivaretar det ytre miljø.

Miljø- og bærekrafts policyen beskriver videre vår helhetlige tilnærming til bærekraft gjennom miljø, samfunnsansvar og virksomhetsstyring. Policyen forankrer arbeidet i sertifiserte ledelsessystemer og internasjonale standarder, og forplikter oss til å integrere ESG i alle prosesser og beslutninger. På det sosiale området vektlegges rettferdige arbeidsforhold, mangfold, opplæring og respekt for menneskerettigheter. Innen styring fremmer Laje åpenhet, etikk, anti-korrupsjon og god selskapsledelse.

Innkjøpsdirektiv

Dokumentet beskriver retningslinjer for innkjøp i Laje og skal følges av alle ansatte involvert i innkjøpsprosessen. Det legger vekt på fire hovedområder: økonomi, hvor det kreves prisundersøkelser og forhandlinger for å sikre best mulig vilkår; bærekraft og miljø, med fokus på miljøvennlige produkter og leverandører med bærekraftspraksis; kvalitet, der det stilles krav til produktenes og tjenestenes standard og sertifisering; og sosialt ansvar, som innebærer etiske vurderinger av leverandører og støtte til menneskerettigheter og inkluderende praksis.

Reisedirektiv

Dokumentet beskriver retningslinjer for reiser i Laje og skal følges av alle ansatte. Det legges vekt rutiner for å minimere negativ klimapåvirkning samt å planlegge for å sikre mest mulige effektive reiser når de behøves.

Etiske retningslinjer

Dokumentet fastsetter forventet adferd for ansatte i Laje, med fokus på lojalitet, respekt, integritet og ansvarlighet. Det dekker temaer som arbeidsmiljø, økonomisk kriminalitet, habilitet, gaver, bruk av utstyr, kommunikasjon, rusmidler og god forretningspraksis. Laje har nulltoleranse for korrupsjon og krever at ansatte unngår interessekonflikter og følger regler for habilitet. Det stilles krav til profesjonell og etisk opptreden overfor kunder, leverandører, konkurrenter og myndigheter. Varsling av kritikkverdige forhold oppfordres, og brudd på retningslinjene kan få alvorlige konsekvenser.

Krav til leverandører med signering

Dokumentet beskriver våre forventninger til etisk forretningsførsel, HMS, miljø, kvalitet og arbeidsvilkår hos våre leverandører. Leverandørene må følge gjeldende lover, FN- og ILO-konvensjoner, og ha nulltoleranse for korrupsjon. Det stilles krav til sikkerhet, bruk av verneutstyr, miljøvennlige produkter og kvalitetssikring. Leverandører må sikre gode lønns- og arbeidsvilkår, ha et fungerende internkontrollsystem og kunne dokumentere etterlevelse. Manglende oppfyllelse kan føre til kontraktsbrudd og sanksjoner.

Dokumentet krever signering som bekreftelse på aksept av kravene.

Prosess for aktsomhetsvurderinger

Laje gjennomfører aktsomhetsvurderinger av egen og leverandørenes virksomhet. Daglig Leder har et hovedansvar for leverandørene til Laje, men andre i gruppen vil også gjennomføre aktsomhetsvurderinger i forbindelse med blant annet innkjøp.

Retningslinjene for aktsomhetsvurderinger fra OECD krever at virksomheter gjør aktsomhetsvurderinger i forbindelse med ulike forretningsbeslutninger. Laje jobber risikobasert hvor risikovurderinger og analyser er en del av ledelsessystemet vårt. Aktsomhetsvurderinger forut for forretningsbeslutninger er lovkrav på linje med overholdelse av andre lover og forskrifter.

Figur 2: Prosess for aktsomhetsvurderinger

Laje sin prosess for aktsomhetsvurderinger er basert på OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Vi har besluttet at årlig innkjøp må

overstige 500 000kr (ned fra 1 000 000kr i 2023) for at leverandøren skal være med i risikovurderingen. Denne terskelverdien vurderes årlig.

Overordnet risikovurdering

Prosessen starter med en avklaring på hvorvidt den aktuelle aktsomhetsvurderingen er gjennomført tidligere. Her har vi da mulighet for å trekke på dokumentasjon og kunnskap fra tidligere.

Videre gjennomføres en overordnet risikovurdering på land, bransje og vare. Ut ifra denne vurderingen kommer en liste med leverandører hvor det kan være potensiell risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Egne erfaringer med leverandøren blir også tatt med i vurderingen, og dersom det ikke avdekkes vesentlig risiko, stopper prosessen her.

Detaljert risikovurdering

Leverandører som har risiko knyttet til enten land, bransje eller vare tas med videre i en mer detaljert risikovurdering hvor vi vurderer grad av potensiell alvorlighet, vår påvirkningskraft, og hvor overkommelig eller ressurskrevende videre oppfølging er.

Prosessen fortsetter med å se på funnene fra den overordnede risikovurderingen opp mot dokumentasjonen og kunnskapen vi har om de aktuelle leverandørene. Normalt vil da leverandørenes risiko være håndtert, og leverandøren får ny status med lav risiko.

For de leverandørene der risikoen ikke er håndtert, vil vi innhente nødvendig informasjon og dokumentasjon for å kartlegge risikoen enda bedre. Vi vil så gjennomføre en ny risikovurdering og leverandøren får da enten status «lav risiko» eller «høy risiko». Ved høy risiko vil leverandøren gå videre i prosessen.

Tiltak og evaluering

I de tilfeller hvor det er gjennomført undersøkelser og oppfølging, og leverandøren fremdeles har høy risiko, vil det utarbeides og planlegges tiltak for å redusere risikoen avdekket. Dette kan være stedlige revisjoner, endringer i kontrakter og tiltak som stanser eller reduserer negativ påvirkning. Nødvendige interne og eksterne ressurser involveres, og det settes opp en tiltaksplan med ansvarlige.

Videre gjøres evaluering og læring. Vi bekrefter at tiltakene løste identifisert risiko og at den negative påvirkningen er redusert. Dette kan gjøres ved at vi gjennomfører evalueringsmøte og foreslår forbedringer for å unngå tilsvarende i fremtiden.

Leverandørbytte

I tilfeller hvor vi identifiserer leverandører med svært høy risiko, og ikke opplever at noen tiltak reduserer risikoen for negativ påvirkning, så vil bytte av leverandør være siste løsning.

Resultater

Trinn 1: Hente inn leverandørdata

Vi startet prosessen med å hente inn alle leverandører fra regnskapssystemene våre. Dette ga en liste på 1032 leverandører med tilhørende innkjøpssum. Videre ble alle leverandører hvor innkjøp var under 500 000 og interne leverandører fra konsernet filtrert ut av oversikten, og vi satt igjen med 116 leverandører. Deretter kartla vi bransjer, varer/tjenester og opprinnelsesland på leverandørene.

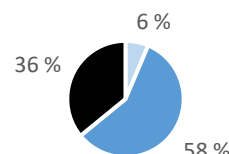
Trinn 2: Overordnet risikovurdering

Etter den generelle kartleggingen og sorteringen gjennomførte vi en overordnet risikovurdering basert på opprinnelsesland, bransje og vare/tjeneste. For å vurdere risiko brukte vi:

- Global rights index
- Arbeidstilsynets oversikt over risikobransjer
- DFØ sin oversikt over risikovarer
- Egen erfaring og informasjon på nettsider.

Den overordnede risikovurderingen resulterte i 78 identifiserte risikoer for potensiell negativ påvirkning på arbeids- og menneskerettigheter:

- 5 leverandør i risikoland
- 45 leverandører i risikobransjer
- 28 leverandører som selger risikovarer/tjenester

Enkelte leverandører var både i risikobransje og solgte risikovarer

Alle leverandører med identifisert risiko ble undersøkt. Informasjon fra leverandørenes nettsider, rapporter og egne redegjørelser ble brukt. Startbank sitt risikofilter ble også benyttet på de leverandørene som var registrert der.

De fleste leverandørene hadde tilgjengelig informasjon om hvordan de håndterte risikoer og negative påvirkninger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I de tilfeller hvor vi ikke fant tilstrekkelig med informasjon tok vi med leverandørene til videre oppfølging.

Trinn 3: Detaljert risikovurdering

Det er 32 leverandører som ikke hadde tilfredsstillende med informasjon tilgjengelig. Disse blir vurdert videre på følgende måte:

1. **Potensiell alvorlighet:** Basert på opprinnelsesland, bransje og vare/tjenester ble det gitt en score fra 1-5 på potensiell alvorlighet, hvor 1 er svært lav, og 5 er svært høy.

2. **Påvirkningskraft:** For å vurdere vår påvirkningskraft regnet vi ut hvor stor andel våre innkjøp utgjorde på leverandørens totale omsetning, og ga en score fra 1-5:
 1. Svært lav påvirkningskraft = Mindre enn 1 prosent
 2. Lav påvirkningskraft = Fra 1 til mindre enn 2 prosent
 3. Middels påvirkningskraft = Fra 2 til mindre enn 3 prosent
 4. Høy påvirkningskraft = Fra 3 til 5 prosent
 5. Svært høy påvirkningskraft = Over 5 prosent
3. **Overkommelighet:** Basert på land, tilgjengelighet, informasjon og størrelse satt vi en score på hvor overkommelig en oppfølging av leverandøren ville være fra 1-5, hvor 1 er lite overkommelig, og 5 er svært overkommelig. Dette for å hjelpe oss med prioritering av leverandører
4. **Begrunnelser:** Alle vurderinger er begrunnet og forhold som påvirker risiko er gjort rede for.

Trinn 4: Videre undersøkelse og oppfølging

Etter alvorlighet, påvirkningskraft og overkommelighet ble kartlagt, startet vi en pågående prosess med videre undersøkelser og oppfølging:

1. **E-post:** I tilfeller hvor det ikke er behov for mye informasjon, men bare bekreftelse på eksempelvis tariff- eller minstelønn, benyttes e-post for undersøkelse og oppfølging.
2. **Spørreskjema:** I tilfeller hvor det er behov for mer informasjon sendes det ut spørreskjema som tar for seg det aktuelle temaet vi undersøker.
3. **Avklaringsmøte:** I tilfeller hvor det er identifisert svært høy risiko, og behov for viktige avklaringer, vil vi invitere leverandør eller samarbeidspartner til et digitalt avklaringsmøte.

Tiltak for å stanse, forebygge eller redusere påvirkninger

Stanse, forebygge eller redusere handler både om proaktivt arbeid, og om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Vår mest vesentlige negative påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold håndteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller ikke skal håndteres. Dersom vi avdekker at vi forårsaker eller bidrar til en faktisk negativ påvirkning må denne stanses, forebygges og reduseres. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for risikohåndtering, og kan kreve endringer i våre policyer og styringssystemer.

Statusoppdatering for 2024 målsetting.

Potensiell negativ påvirkning	Negativ påvirkning på mennesker og anstendige arbeidsforhold for ansatte i egen virksomhet
Overordnet mål	Ingen brudd på menneske- eller arbeiderrettigheter i egen virksomhet.
Mål for 2024	Sikre bedre oversikt via informasjon og data. Opprette anonym varslingskanal.
Status	Mål for 2024 oppnådd.

Potensiell negativ påvirkning	Negativ påvirkning på mennesker og anstendige arbeidsforhold ved innkjøp av varer på DFØs risikoliste
Overordnet mål	Ingen tilfeller av brudd på menneske- eller arbeiderrettigheter i verdikjeden til våre leverandører.
Mål for 2024	Kartlegge verdikjeden til leverandører av risikovarer for å forebygge eventuelle brudd på arbeidsrettigheter.
Status	Ikke påbegynt.

Faktisk negativ påvirkning	Negativ påvirkning på klima og miljø
Overordnet mål	Redusere våre Scope 3 klimagassutslipp
Mål for 2024	Videreutvikle klimaregnskap med direkte og indirekte utslipp (GHG protokollen) og identifisere forbedringsområder.
Status	Mål for 2024 oppnådd. Fullverdig klimaregnskap (Scope 1-3) er utarbeidet for Laje.

Tiltak	Revidere dokumenter
Overordnet mål	Til enhver tid ha oppdaterte retningslinjer for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og leverandørkjede.
Mål for 2024	Sikre tydelighet i anskaffelses-/ innkjøpsprosessen samt revidere etiske retningslinjer.
Status	Mål for 2024 er oppnådd.

Videre arbeid

I Laje jobber vi kontinuerlig med kartlegging av negativ påvirkning igjennom året.
I 2025 vil vi jobbe videre med følgende tiltak:

Tiltak	Redusere antall små og mellomstore leverandører
Overordnet mål	Færre leverandører som vi samarbeider tettere med.
Status	Pågående.
Mål i 2025	Redusere antall leverandører.

Tiltak	Gjennomføre risikovurderinger av flere leverandører
Overordnet mål	Inkludere flere leverandører i aktsomhetsvurderingen.
Status	Pågående.
Mål i 2025	Justere terskelverdi på innkjøp for å inkludere flere leverandører i våre aktsomhetsvurderinger.

Tiltak	Kartlegge potensiell høyrisiko i andre ledd i leverandørkjeden
Overordnet mål	Inkludere underleverandører som er særlig utsatt for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
Status	Ikke påbegynt.
Mål i 2025	Kartlegge høyrisiko i andre ledd i leverandørkjede.

Tiltak	Opprette leverandørregister for underentreprenører og samarbeidspartnere
Overordnet mål	Effektiv leverandørkontroll og oppfølging, og etterleve seriøsitetskrav.
Status	Pågående.
Mål i 2025	Etablere et felles register over konsernets underentreprenører og samarbeidspartnere (leverandørregister), som inkluderer relevant informasjon om godkjenninger, seriøsitetskrav etc.

Signaturer

Oslo, 18.06.2025

Anders Olav Granshagen
Daglig leder Laje

Thomas Fjell
Styreleder Laje